

Р.Л. Картавцев

ЗАБЕЗПЕЧЕНІСТЬ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ВТОРИННОГО РІВНЯ ВИСОКОВАРТІСНИМ ОБЛАДНАННЯМ

ДУ «Український інститут стратегічних досліджень МОЗ України»,
м. Київ, Україна

Мета — проаналізувати рівень забезпеченості закладів охорони здоров'я вторинного рівня високовартісним обладнанням у регіональному аспекті.

Матеріали та методи. Для проведення інвентаризації закладів охорони здоров'я вторинного рівня медичної допомоги розроблено спеціальну електронну програму. Забезпеченість цих закладів високовартісним обладнанням вивчено станом за 2013 рік. Дослідження проведено на замовлення МОЗ України.

Результати. Встановлено, що в закладах охорони здоров'я вторинного рівня медичної допомоги в 2013 р. знаходилося 179 888 одиниць високовартісного обладнання на загальну суму 8 692 636,66 тис. грн. Основними причинами невикористання високовартісного обладнання в закладах охорони здоров'я вторинного рівня медичної допомоги є відсутність приміщень для його встановлення, персоналу та витратних матеріалів.

Висновки. У дослідженні виявлено недостатній та невідповідний галузевим стандартам стан забезпеченості закладів охорони здоров'я вторинної медичної допомоги високовартісним обладнанням, а також незадовільний рівень експлуатації такого обладнання в усіх регіонах України.

Ключові слова: заклади охорони здоров'я вторинного рівня, високовартісне обладнання, регіональний аспект.

Вступ

Підвищення рівня безпеки пацієнта під час лікувально-діагностичного процесу відіграє особливу роль у системі надання медичної допомоги і визначається як фундаментальний принцип медицини. Національний Фонд Безпеки Пацієнтів США трактує поняття «безпека пацієнта» як попередження несприятливих результатів лікування, запобігання пошкодженням під час лікування або їх зменшення у випадку розвитку [7, 8]. Це можна забезпечити шляхом використання сучасних, високоефективних медичних та організаційних технологій [5], що неможливо без сучасного високовартісного обладнання [6].

Проведені раніше дослідження вказують на недостатній рівень забезпеченості закладів охорони здоров'я (ЗОЗ) України сучасним обладнанням [2, 3, 4], що негативно впливає на рівень летальності пацієнтів [1].

Мета роботи — вивчити та проаналізувати рівень забезпеченості ЗОЗ вторинного рівня високовартісним обладнанням у регіональному аспекті.

Матеріали та методи

Для проведення інвентаризації ЗОЗ вторинного рівня медичної допомоги розроблено спеціальну електронну програму. Забезпеченість ЗОЗ високовартісним обладнанням вивчено станом за 2013 рік. Дослідження проведено на замовлення МОЗ України.

Результати дослідження та їх обговорення

Встановлено, що в ЗОЗ вторинного рівня медичної допомоги у 2013 р. знаходилося 179 888 одиниць високовартісного обладнання на загальну суму 8 692 636,66 тис. гривень.

Розподіл високовартісного обладнання, що знаходилося на балансі в ЗОЗ вторинного рівня медичної допомоги, та його вартість наведено на рис. 1.

За даними рис. 1, за кількісно-вартісними показниками забезпеченості ЗОЗ вторинного рівня медичної допомоги в регіональному аспекті зареєстровано достовірні відмінності. Так, найбільша кількість обладнання зафіксована в Донецькій (22 261), Дніпропетровській

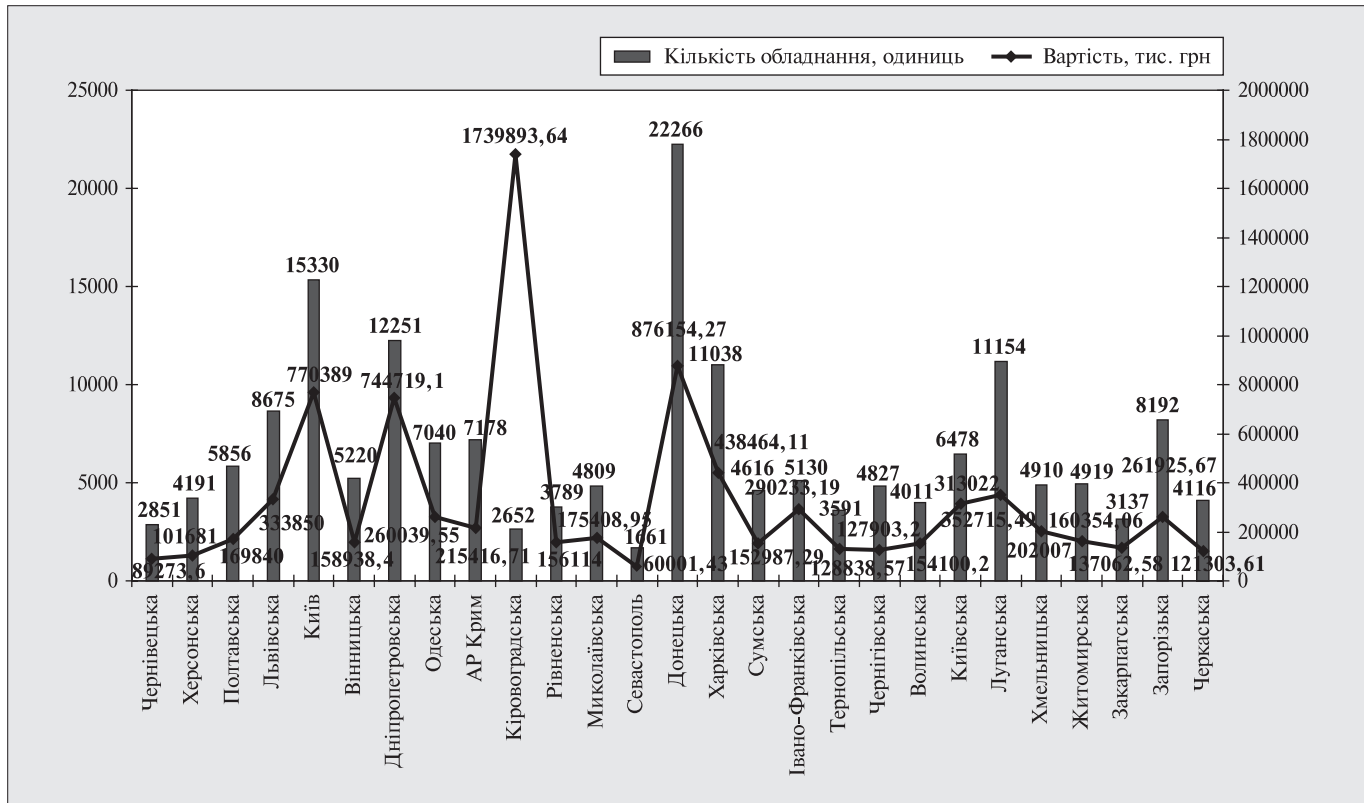

Рис. 1. Кількість і вартість високовартісного обладнання в закладах охорони здоров'я, які надають вторинну медичну допомогу, за регіонами України

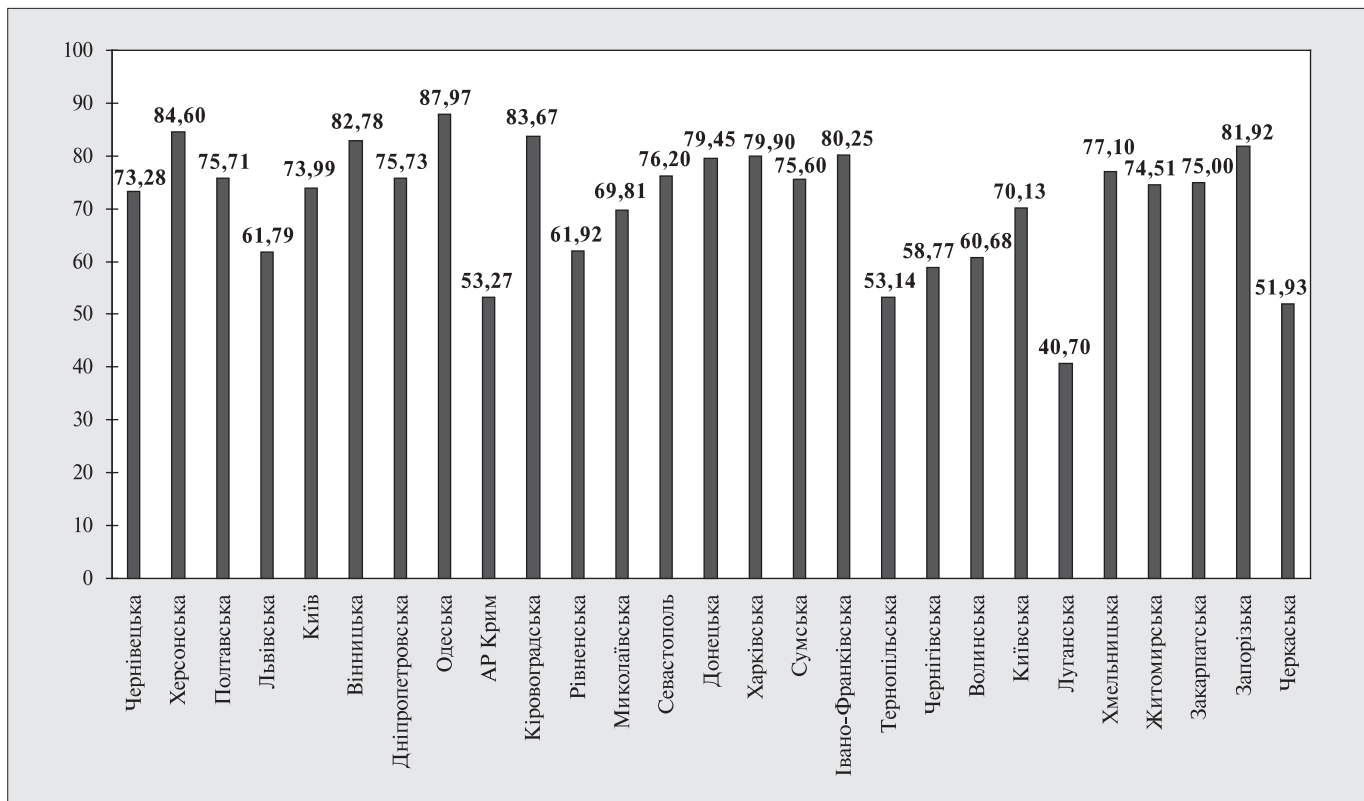

Рис. 2. Оснащення закладів охорони здоров'я, які надають вторинну медичну допомогу, відповідно до таблиць оснащення (%)

(12 251), Луганській (11 154) областях і м. Києві (15 330), а найменша — у Кіровоградській (2 652), Чернівецькій (2 851) областях і м. Севастополі (1 661).

Найвища вартість вказаного обладнання встановлена в 3ОЗ вторинного рівня Донецької області (876 154,27 тис. грн) і м. Києва (770389,0 тис. грн), а найменша — в 3ОЗ м. Севастополя (60 001,43 тис. грн) і Чернівецької області (89 273,60 тис. грн).

Слід звернути увагу на Кіровоградську область, в якій у 3ОЗ вторинного медичної допомоги при одному з найнижчих рівнів кількості обладнання його вартість була найвищою (1 739 893,64 тис. грн).

Далі вивчено питання відповідності оснащення 3ОЗ вторинного рівня медичної допомоги табелям оснащення, затвердженим МОЗ України (рис. 2).

За даними рис. 2, у жодному регіоні України 3ОЗ вторинного рівня медичної допомоги не оснащені відповідно до табелів оснащення. Найвищі рівні оснащеності зареєстровано в Одеській (87,9%), Херсонській (84,6%), Кіровоградській (83,67%) і Вінницькій (82,7%) областях, а найнижчі — у Луганській (40,7%), Черкаській (51,93%) і Тернопільській (53,14%) областях та АР Крим (53,27%).

У ході дослідження вивчено частку використання обладнання в 3ОЗ вторинного рівня медичної допомоги. Встановлено високий рівень невикористання висо-

ковартісного обладнання в 3ОЗ вторинної медичної допомоги в містах Севастополі (18,96%) і Києві (13,1%), а також у Вінницькій (16,59%), Хмельницькій (10,38%) та Одеській (10,2%) областях. Найбільша частка використання обладнання виявлена в 3ОЗ Херсонської (97,74%), Чернівецької (97,33%) і Тернопільської (96,76%) областей.

Основними причинами невикористання високовартісного обладнання в 3ОЗ вторинного рівня медичної допомоги була відсутність приміщень для його встановлення, персоналу і витратних матеріалів.

Висновки

Аналіз результатів інвентаризації забезпеченості 3ОЗ, які надають вторинну медичну допомогу, високовартісним обладнанням і стану його використання за кількісно-вартісними показниками свідчить, що в таких закладах спостерігається недостатній та невідповідний галузевим стандартам стан забезпеченості високовартісним обладнанням, а також незадовільний рівень його експлуатації в усіх регіонах України.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з вивченням ефективності використання високовартісного обладнання.

Література

1. *Вплив основних складових лікувально-діагностичного процесу на летальність у відділеннях анестезіології та інтенсивної терапії* / В. М. Князевич, Г. О. Слабкий, Р. М. Федосюк, О. М. Ковальова // *Здоров'я жінки*. — 2009. — № 6 (43) — С. 17–32.
2. *Князевич В. М.* Характеристика забезпечення відділень інтенсивної терапії лікувальних закладів України моніторинговою апаратурою / В. М. Князевич // *Современная педиатрия*. — 2009. — № 1 (23). — С. 10–13.
3. *Оснащеність лікарень швидкої медичної допомоги України базовим діагностичним та реанімаційним обладнанням* / В. М. Князевич, Г. О. Слабкий, Р. М. Федосюк, О. М. Ковальова // *Вісник проблем біології і медицини*. — 2009. — № 1. — С. 8–12.
4. *Охорона здоров'я України: стан, проблеми, перспективи* : спец. видання / В. М. Князевич, В. В. Лазоришинець, І. В. Яковенко [та ін.]. — Київ–Тернопіль, 2009. — 440 с.
5. *Слабкий Г. О.* Доказова медицина: теоретичні та практичні аспекти / Г. О. Слабкий // *Здоров'я жінки*. — 2009. — № 4. — С. 54–64.
6. *Слабкий Г. О.* Дилема раціоналізації ресурсів і запровадження нових технологій в анестезіології: наркозне обладнання та інгаляційна анестезія в Україні / Г. О. Слабкий, Р. М. Федосюк, О. М. Ковальова // *Ліки України*. — 2009. — № 4 (130). — С. 122–127.
7. *Correlation between crash severity, injury severity, and clinical course in car occupants with thoracic trauma: a technical and medical study* / M. Richter, C. Krettek, D. Otte [et al.] // *J. Trauma*. — 2001. — Vol. 50, № 5. — P. 958–967.
8. *Mitchell P. F.* Intensive care medicine in 10 years / P. F. Mitchell, P. M. Suter, W. J. Sibbald // Springer-Verlag Berlin Heidelberg. — New York, 2007. — 435 p.

Дата надходження рукопису до редакції: 10.06.2014 р.

Обеспеченность учреждений здравоохранения вторичного уровня дорогостоящим оборудованием

Р.Л. Картавец

ГУ «Украинский институт стратегических исследований МЗ Украины», г. Киев, Украина

Цель — проанализировать уровень обеспеченности учреждений здравоохранения вторичного уровня дорогостоящим оборудованием в региональном аспекте.

Материалы и методы. Для проведения инвентаризации учреждений здравоохранения вторичного уровня медицинской помощи разработана специальная электронная программа. Обеспеченность этих учреждений дорогостоящим оборудованием изучена по состоянию за 2013 г. Исследование проведено по заказу МЗ Украины.

Результаты. Установлено, что в учреждениях здравоохранения вторичного уровня медицинской помощи в 2013 г. находилось 179 888 единиц дорогостоящего оборудования на общую сумму 8 692 636,66 тыс. грн. Основными причинами неиспользования дорогостоящего оборудования в учреждениях здравоохранения вторичного уровня медицинской помощи было отсутствие помещений для его установления, персонала и расходных материалов.

Выводы. В исследовании выявлено недостаточное и несоответственно отраслевым стандартам состояние обеспеченности учреждений здравоохранения вторичной медицинской помощи дорогостоящим оборудованием, а также неудовлетворительный уровень эксплуатации такого оборудования во всех регионах Украины.

Ключевые слова: заведения здравоохранения вторичного уровня, дорогостоящее оборудование, региональный аспект.

Provision of health care institutions of secondary level the expensive equipment

R.L. Kartavtsev

SI «Ukrainian Institute of Strategic Researches Ministry of Health of Ukraine», Kyiv, Ukraine

Purpose — to examine the level of provision of health care institutions of secondary level as expensive equipment in the regional context.

Materials and methods. For carrying out of inventory of health facilities of secondary level special electronic program is developed. Provision of these facilities the expensive equipment is studied as 2013. Research is lead under order Ministry of Health of Ukraine.

Results. It is established that in health care institutions of secondary level in 2013 there were 179.888 units of expensive equipment for total sum of 8 692 636.66 thousand UAH. Principal causes for non-use of expensive equipment in the health care institutions of secondary level is lack of space for its installation, personnel and supplies.

Conclusions. The study reveals insufficient and inappropriate to industry standards state of provision of health care institutions of secondary level of medical care by expensive equipment, and also unsatisfactory level of operation of such equipment in all regions of Ukraine.

Key words: health care institutions of secondary level, expensive equipment, regional context.

Відомості про автора

Картавец Ростислав Леонідович — ген. директор Державного українського об'єднання «Політехмед»; дисертант ДУ «Український інститут стратегічних досліджень МОЗ України»; вул. Нагірна, 25–27, м. Київ, 04107, Україна; служб. тел. +38 (044) 483-68-07; e-mail: ptmref@ukr.net.